

Kétszintű érettségi és Kerettanterv az Európai Unió csatlakozással párhuzamosan

Varga Tibor, a dunakeszi Radnóti Miklós Gimnázium igazgatója országos szintű problémákról beszélt, az állandóan változó oktatáspolitikáról és arról, hogyan lehet mégis minőségi oktatást biztosítani a gyerekeknek.

– *Az Európai Unió csatlakozás hoz a közép-fokú oktatásban változásokat? Létezik valamilyen EU-szabvány, amit követni kell?*

– Az iskolavezetés most próbálja felvenni a kapcsolatot egy Brnóban működő nemzetközi szervezettel, amely nemzetközi bizonyítványt ad ki az iskola tanulóinak. Ez a szervezet egyfajta tanúsítvány kiadására jogosult, s Európa szerte garantálja a minőségi oktatást. Folyamatosan ellenőrzi az ellátottságot, a csoportbontást, és propagálja ezeket az iskolákat nemzetközi téren is. Majd ha a diákok végeznek, az általuk kért idegen nyelven egy bizonyítványt állítanak ki. Valójában még egységes iskolarendszer sincsen az unióban, erre csupán törekvések vannak. Amiben mi próbálkozunk felzárkózni, az a nyelvoktatás, szeptembertől nulladik évfolyamos képzést indítunk az iskolában, amit három év múlva szeretnénk teljessé tenni úgy, hogy minden akkor induló osztály bekapcsolódik ebbe a képzésbe.

– *A nyelvoktatás mellett milyen szerepet kap az informatika-oktatás a középiskolákban?*

– Az informatikai képzés sajátos helyzetben van. Mindenki arról beszél, hogy az informatikai ismeret milyen fontos, mégis ez országosan semmilyen módon nem tükröződik. Leginkább látványos programok vannak, mint például a pedagógusok számítógéphez juttatása, az iskolák szélessávú internetszolgáltatással való ellátása. Tehát technikai felszerelésben segítenek, talán most már a személyi ellátásban is, de a gyerekeknek biztosított óraszámban ez nem mutatkozik meg. Nálunk a nulladik évfolyam nyújt ebben jobb lehetőséget, mert az intenzív nyelvi képzés mellett informatikai képzést is biztosítunk, ahol heti négy órát vehetnek fel.

– *A hazai oktatáspolitikai lényege, hogy négyévente változtatnak valamit a rendszeren. Újabban a kerettantervi változásoknak kellett megfelelni. Elkészült már az iskola tanterve?*

– Igen, most vagyunk a legvégén. Sajnos az oktatáspolitikának ez egy olyan területe, amiben évek óta nem sikerül az iskolához igazán jól hozzányúlni. Nagyon nehéz a pedagógusokat meggyőzni arról, hogy négyévente teljesen más oktatáspolitikát kövessenek. Jó lenne csak simán oktatásról és nevelésről beszélni. Mindenféle mérés megjelenik, hogy mennyi baj van a gyerekek szövegértésével, logikus gondolkodásával, ideje lenne azzal szembenézni, hogy ott főtt nem felelősek-e véletlenül ezért a dologért. Mindent a pedagógusra hárítani - miközben tovább képezze magát, átképezze magát, tantervet írjon - nem tartom etikusnak. A pedagógus nem tantervirást tanult, bár lassan megtanuljuk ezt a szakmát is. Jó lenne, ha már a gyerekekre tudnánk koncentrálni.

– *Hasonló a helyzet a kétszintű érettségihez való viszonytal is: a pedagógusok nagy része nem örül ennek a változásnak.*

– Régóta a levegőben van ez a dolog. A 11. évfolyam felkészítése már folyik, de a pedagógusokat csak most, a második félév végén és a jövő félévben képezik ki, hogy jövőre érettségiztessenek. Jó, ha egy félévvel fogunk a rendszer előtt járni, ami nem jó dolog, nem kellett volna ezt a változást ennyire sürgetni. Itt egy teljes koncepcióváltás van, ami nem biztos, hogy rossz, jó a gyakorlat-

orientált megközelítés, de a tanároknak is át kell állni erre az új szemléletre, és ez idő.

– *Talán ha a döntések és a változtatások nem négyévente, hanem ciklusokon átívelve, hosszabb távon dölnének el, könnyebb lenne a pedagógusok helyzete is.*

– A rendszerváltáskor volt egy olyan kezdeményezés, hogy az oktatásban és az egészségügyben próbáljanak meg olyan alapelveket lefektetni, amelyek a politikai váltásokat nem veszik figyelembe. Ezt sajnos nem sikerült megvalósítani. Ennek a nyúgje pedig itt van,

és hihetetlen energiákat felemészt. Olyan változásokkal idéznek elő, és olyan hatások gyűrűznek be az oktatásba, amelyeket képtelen a rendszer úgy átvezetni, ahogy ezt az összetett rendszer igényelné. Ebből pedig lóhalálában végzett munka, összecsapott dolgok lesznek. Sokan gondolják már úgy, hogy valamit a papírnak is el kell végezni, a székér pedig halad a régi módján, de azért ez nem igazán jó, mert meghasonlottá teszi a pedagógust és nagyon sokat árt a gyerekeknek is. A tényleges és valóban szükséges változásokról pedig egy idő után nehéz meggyőzni a pedagógusokat.

– *Azok, akik nem érintettek a kétszintű érettségiben, nem igazán érik, mi is ez az új rendszer. Pontosan mi a lényege ennek?*

– A felsőfokú intézmények nem igénylik a kétszintű érettségi rendszerét, mert elég sok a bizonytalanság. Mivel fogy a középiskolában végzetek száma a demográfiai hullámvölgy miatt, a felsőoktatási intézmények is harcolnak a diákokért. Erős egyszerűsítéssel élve a középszintű érettségi a hagyományos, normál érettségi. Az emelt szintű pedig egyfajta felvételit pótló rendszer. Mi azt mondtuk a gyerekeinknek, hogy dacára annak, hogy ezt a felsőoktatás nem igényli, mégis célszerű ezt letenni. Azért, mert amikor bekerül a felsőfokú intézménybe, olyan többlettudással rendelkezik majd, ami igazán alkalmassá teszi arra, hogy felsőfokú tanulmányokat folytasson.

– *Mikor kell eldönteni, hogy közép vagy emelt szintű oktatást igényel a diák az adott tantárgyból?*

– Tizedik osztály végén az iskola kiad egy dokumentumot, hogy miből biztosítja az emelt szintű képzést, és ez alapján a gyerekek eldönthetik, mi az igényük. Mi nagyon biztatjuk a gyerekeinket, hogy emelt szinten érettségizzenek.

– *A megszerzett tudás mellett azért is fontos lehet, mert többletpont jár a jól sikerült emelt szintű érettségért a felsőoktatási felvételiben.*

– Emelt szintű tantárgyakért 7 pont többletet lehet kapni, emellett a nyelvi érettségén az emelt szintért nyelvvizsgát lehet szerezni. Felsőfokú tudásért pedig 10 pontot lehet szerezni, tehát összesen 20-24 többletpontot lehet összegyűjteni. Aki négyesre már le tudja tenni az emelt szintű érettségit, annak már megéri azt megpróbálni.

– *Hogyan viszonyulnak a diákok a kétszintű érettségéhez?*

– Úgy gondolom, hogy sikerült a gyerekeket meggyőzni arról, hogy érdemes emelt szintű képzést igényelni, s majd 12. osztályban eldöntik, hogyan akarnak érettségizni. Véleményem szerint a mi diákjainknak a középszintű érettségi kicsit egyszerű lesz, ezért is ösztönözzük őket arra, hogy a magasabb szintűt válasszák.

Jele Ágnes